

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Micháliku a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Daniela Hudáka na neverejnom zasadnutí konanom 01. marca 2013 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného **S. T.** pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec obžalovaného **S. T.** vedená na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 6To 40/2012, sa tomuto súdu **n e o d n í m a.**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trnave vykonáva pod sp. zn. 6To 40/2012 odvolacie konanie v trestnej veci obžalovaného **S. T.** pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. Vec bola uvedenému súdu predložená dňa 14. marca 2012 na podklade odvolania obžalovaného smerujúceho proti rozsudku Okresného súdu Piešťany z 15. februára 2012, sp. zn. 2T 186/2011.

Písomným podaním z 30. decembra 2012 (č. 1. 257 - 258 spisu) podal obžalovaný návrh na odňatie uvedenej veci Krajskému súdu v Trnave a jej prikázanie Krajskému súdu v Bratislave, a tiež i námietku zaujatosti vo všetkých sudcom Krajského súdu v Trnave.

V bližšom písomnom zdôvodnení daného návrhu potom poukázal na to, že z osobnej korešpondencie od svojho blízkeho priateľa **J. B.** sa dňa 28. decembra 2012 dozvedel o tom, že medzi sudcami Krajského súdu v Trnave a sudcami Okresného súdu Piešťany sú priame rodinné väzby ako i nadštandardné priateľské vzťahy, pričom tieto podľa jeho názoru predstavujú vážnu prekážku pre nezaujatý postup v posudzovanej veci. Ak by nebolo

rozhodnuté o ním navrhovanom odňatí veci, bol by tým ohrozený spravodlivý proces a zároveň by tým došlo k porušeniu jeho základného ľudského práva, zaručeného mu Ústavou Slovenskej republiky.

Dňa 18. januára 2013 bol predložený príslušný spisový materiál, tiež i spolu s písomnými vyjadreniami všetkých sudcov dotknutého krajského súdu k ich (potenciálnej) zaujatosti v danej veci, Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie.

Najvyšší súd ako súd najbližšie spoločne nadriadený krajským súdom Slovenskej republiky preskúmal podaný návrh v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por. (tzv. generálna námietka zaujatosti - vznesená proti všetkým sudcom toho ktorého súdu sa vlastne považuje za návrh na delegáciu) ako aj predložený spisový materiál a dospel k takému záveru, že v danom prípade nie je daný dôvod na odňatie predmetnej trestnej veci Krajskému súdu v Trnave a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. z **dôležitých dôvodov** môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Na odňatie a prikázanie veci (delegáciu) musí existovať dôležitý dôvod, čím sa zdôrazňuje výnimočnosť takéhoto postupu. Dôležité dôvody nie sú v zákone taxatívne uvedené, ale treba nimi rozumieť také okolnosti, ktoré v konkrétnom prípade umožnia celkovo lepšie uplatniť základné zásady trestného konania a splnenie jeho účelu iným súdom toho istého druhu a stupňa, než súdom miestne príslušným. Takýmito dôvodmi sú predovšetkým okolnosti, ktoré zabezpečujú náležité zistenie skutkového stavu veci v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie, výchovné pôsobenie konania a čo najrýchlejšie avšak zákonné a spravodlivé prejednanie a rozhodnutie veci.

Jedným z dôvodov na postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. je pritom aj zaujatosť všetkých sudcov príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti

a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991, číslo 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992 výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z článku 38 ods. 1 Listiny a článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého - „**nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi**. Príslušnosť súdu ustanoví zákon“.

S ohľadom na uvedené je teda zrejmé, že sudcu možno vylúčiť z prejednávania a rozhodovania pridelenej veci len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti poukazuje tiež i na ustanovenie § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je sudca pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietáhov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov.

Podľa § 31 ods. 1 Tr. por. z vykonávania úkonov trestného konania je vylúčený sudca alebo prísediaci sudca (ďalej len „prísediaci“), prokurátor, policajt, probačný a mediačný úradník, vyšší súdny úradník, súdny tajomník, asistent prokurátora a zapisovateľ, u ktorého **možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre** jeho pomer k prejednávanej veci alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

V zmysle súdnej praxe treba pritom pomerom k prejednávanej veci rozumieť najmä skutočnosť, že orgán uvedený v tomto ustanovení bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby.

Naproti tomu pomerom k osobám, ktorých sa úkon priamo týka a k ďalším osobám uvedeným v citovanom ustanovení sa rozumie, že je k uvedeným osobám najmä v pomere príbuzenskom, švagrovskom, druha a družky, prípadne vo vzťahu úzko priateľskom alebo nepriateľskom.

Pokiaľ ide potom o posudzovaný návrh, tak v tomto obžalovaný S. T. neuviedol v podstate ani voči jednému sudcovi odvolacieho súdu žiadne také konkrétne skutočnosti, ktoré by - aj s prihliadnutím na vyššie citované zákonné ustanovenia - boli spôsobilé vzbudiť podozrenie z nestranného, neobjektívneho alebo nezákonného rozhodovania v danej veci, a v dôsledku ktorých by teda bolo možné uvažovať o ich zaujatosti. Navyše i z písomných vyjadrení samotných sudcov vyplýva, že títo sa necítia byť v predmetnej veci zaujatí, obžalovaného nepoznajú a so sudcami prvostupňového súdu majú len bežné kolegiálne vzťahy (nie sú s nimi v žiadnych rodinných zväzkoch).

Na tomto mieste je však ale nevyhnutné dodať tiež zároveň tú skutočnosť, že námietky zaujatosti možno vznášať len proti tým sudcom (resp. prísediacim), ktorí sa na prejednávaní a rozhodovaní veci skutočne podieľajú a nie proti neurčitým osobám, napr. všetkým sudcom určitého súdu, ako tomu bolo i v tomto prípade.

Z dôvodov vyššie uvedených dospel preto Najvyšší súd Slovenskej republiky k takému názoru, že v danom prípade nie sú splnené zákonné podmienky na tzv. delegovanie veci inému krajskému súdu v zmysle § 23 ods. 1 Tr. por., nakoľko tu nie je daný žiadny taký dôležitý dôvod predpokladaný týmto zákonným ustanovením, v dôsledku ktorého by mohlo byť ohrozené nestranné a zákonné prejednanie uvedenej trestnej veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 01. marca 2013

JUDr. Štefan M i c h á l i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová